

Bedömagruppens motiveringar

Akademi för Ledarskap och Teologi för Örebro teologiska högskola

Lärosäte	Huvudområde/examen	ID-nr
Akademi för Ledarskap och Teologi för Örebro teologiska högskola	Tema Breddad rekrytering	A-2021-02-5027
<p>Bakgrundsbeskrivning</p> <p>Den ideella föreningen Akademi för Ledarskap och Teologi är en enskild utbildningsanordnare som ansvarar för verksamheten vid Örebro teologiska högskola. Lärosätet har tillstånd att utfärda högskoleexamen, teologie kandidatexamen samt magister- och masterexamen inom området teologi. En av anledningarna till att lärosätet startade var att erbjuda kvinnor teologisk utbildning.</p> <p>Antalet helårsstudenter var 171 läsåret 2019/20 enligt UKÄ:s statistikdatabas. Campus är beläget i Örebro, men utbildning bedrivs även vid fem studiecentra i Stockholm, Göteborg, Malmö, Jönköping och Umeå. Kurser ges både på campus och via videokonferens till studiecentra.</p> <p>Enligt den statistik som UKÄ sammanställt till den tematiska utvärderingen var 61 procent av nybörjarstudenterna på lärosätet kvinnor läsåret 2017/18. Andelen kvinnliga nybörjarstudenter på lärosätet var 44–61 procent under perioden 2013/14–2017/18. Av lärosätets nybörjarstudenter läsåret 2017/18 var 25 procent från Västra Götalands län, följt av Stockholms län (12 procent) samt Jönköpings län (12 procent) och Örebro län (12 procent). Medianåldern för nybörjarstudenterna på lärosätet var 37 år läsåret 2018/19 och för samtliga nybörjarstudenter i Sverige var medianåldern 25 år. Andelen av nybörjarstudenterna på lärosätet som var 30 år eller äldre var 65 procent och 30 procent i landet som helhet. Vid lärosätet hade 10 procent av nybörjarstudenterna till högre utbildning utländsk bakgrund läsåret 2016/17, vilket är en svag minskning från 11 procent sedan läsåret 2007/08. Av lärosätets nybörjarstudenter läsåret 2017/18 hade 38 procent högutbildade föräldrar med minst 3 års eftergymnasial utbildning, vilket är på samma nivå som läsåret 2008/09.</p> <p>Bedömningsområde Styrning och organisation</p> <p>1. Vad vill lärosätet uppnå med arbetet?</p> <p>Bedömning med motivering: Lärosätet har bara delvis tolkat sitt uppdrag med breddad rekrytering utifrån sina specifika förutsättningar, eftersom tydliga mål för arbetet som beaktar lärosätets inriktning saknas.</p> <p>Av självvärderingen framgår att både breddat deltagande, anställningsbarhet och utbildningars relevans inkluderas i tolkningen av breddad rekrytering, och studentgruppens demografi beaktas i viss mån. En särskild omständighet för lärosätet är dock den specifika förutsättning lärosätet har genom att vara en teologisk högskola med hemvist i ett antal religiösa inriktningar. Lärosätets inriktning kan enligt bedömagruppen troligen innebära en begränsning i rekryteringen som behöver problematiseras. Inom ramen för den smala inriktning lärosätet har kan de därför problematisera hur de ska uppnå demografisk representativitet och bredda rekryteringen. Även den homogenitet som inriktningen medför kan problematiseras, anser bedömagruppen.</p>		

Lärosätet har en målsättning med sitt arbete med breddad rekrytering. De kopplar breddad rekrytering till likabehandling och jämställdhet – lika rättigheter och möjligheter för varje individ. Samtidigt definieras breddad rekrytering i termer av att främja representativitet på gruppnivå. Här finns enligt bedömargruppen en kluvenhet mellan individperspektivet och grupperspektivet. Med tanke på lärosätets storlek och smala utbud av utbildning ser bedömargruppen ändå ambitionen som relativt god.

Det finns koppling mellan arbetet med breddad rekrytering och lärosätets övriga strategier och strategiska mål. Exempelvis finns det ett uttalat mål i lärosätets internationaliseringsstrategi som riktas mot att nå underrepresenterade grupper, vilket bedömargruppen ser positivt på.

Lärosätet har identifierat målgrupper för arbetet med breddad rekrytering: underrepresenterade grupper med särskild betoning på etnisk och social mångfald. De visar god medvetenhet om att dessa aspekter växelverkar med en lång rad andra aspekter, vilket lärosätet menar gör helheten svåranalyserad. Den ansatsen till intersektionalitet kan dock inte bedömargruppen se någon fortsättning på i det praktiska arbetet med breddad rekrytering.

Lärosätet har viss kännedom om sin studentpopulation och följer upp den. En djupare analys av studentpopulationen är dock enligt bedömargruppen önskvärd.

Rekommendationer

- Lärosätet bör klargöra vilka mål man har avseende bredd i rekryteringen, och hur man beaktar lärosätets inriktning i främjandet av dessa mål.
- Lärosätet kan konkretisera mål för och tolkning av breddad rekrytering samt fördjupa analysen av vad man vill uppnå och varför.

Bedömningsområde Styrning och organisation

2. Hur skapar lärosätet ramar och förutsättningar för arbetet?

Bedömning med motivering: Lärosätet har bara delvis skapat ramar och förutsättningar för arbetet, eftersom ansvarsfördelningen är otydlig.

Lärosätets målsättningar med arbetet beslutas centralt, i den mån distinktionen mellan nivåer är meningsfull vid ett så litet lärosäte. Den exakta beslutsgången står inte helt klar för bedömargruppen, men organisationen förefaller ändamålsenlig med tanke på lärosätets storlek. Det här är det lilla lärosätets styrka.

Lärosätet har integrerat arbetet med breddad rekrytering i det ordinarie styrsystemet för likabehandlingsarbetet, under likabehandlingsrådet, vilket bedömargruppen anser är ändamålsenligt.

Lärosätet har inte en tydlig ansvarsfördelning för arbetet med breddad rekrytering, men på ett lärosäte med bara en handfull administrativt anställda är det svårt att ställa krav på en mer formaliserad organisation för breddningsarbetet. En risk med litenheten är dock enligt bedömargruppen att breddningsarbetet blir något som någon ska göra vid sidan om sitt ordinarie jobb, eftersom det inte är realistiskt med en heltidstjänst för breddad rekrytering. Någon på lärosätet kan därför få som uttalat ansvar att bevaka frågan som en del av sin tjänst.

Datum
2022-02-22Reg.nr
411-00545-19**Rekommendationer**

- Lärosätet bör säkerställa att tillräcklig tid ges till arbetet med breddad rekrytering.

Bedömningsområde Utformning, genomförande och resultat**3. Vad gör lärosätet i sitt arbete med breddad rekrytering?****Bedömning med motivering:** Lärosätet genomför aktiviteter för att bredda rekryteringen.

I självvärderingen tas bland annat antagnings och rekryteringsförfarande och en enkät till nyutexaminerade alumner upp. Lärosätet nämner även åtgärder i studiemiljön för att undanröja hinder för likabehandling av studenter med funktionsnedsättning. Lärosätets aktiviteter bidrar i viss mån till lärosätets mål för arbetet med breddad rekrytering, men det är inte uppenbart att de minskar homogeniteten i studentgruppen.

Lärosätets aktiviteter för breddad rekrytering är i huvudsak riktade mot målgrupper som lärosätet har identifierat. Dock kan bedömargruppen inte urskilja några aktiviteter riktade utanför huvudmannens trosuppfattning vilket kan påverka rekryteringen.

Lärosätet har haft en särskild kurs riktad mot den syrisk-ortodoxa församlingen, vilket lockat flera studenter med utländsk bakgrund. Kurser uttryckligen riktade mot en viss församling främjar enligt bedömargruppen främst statistisk bredd i rekryteringen, men inte i så stor utsträckning mångfald i undervisningssituationen.

Att i stor skala göra undantag från behörighetskrav i historia kan måhända bredda rekryteringen – men kan få konsekvenser för kvaliteten i utbildningen. Här ställer sig bedömargruppen tveksam till lärosätets agerande.

Rekommendationer

- Lärosätet bör problematisera hur de bäst breddar rekryteringen med hänsyn till den inriktning som lärosätet har.

Bedömningsområde Utformning, genomförande och resultat**4. Hur följer lärosätet upp resultat från arbetet med breddad rekrytering?****Bedömning med motivering:** Lärosätets arbete med breddad rekrytering följs upp, men det saknas nyckeltal kopplade till målsättningar för arbetet.

Med tanke på storlek och ambition uppfattar bedömargruppen att uppföljningen verkar fungera relativt väl. Bedömargruppen ser positivt på att lärosätet har en process för att följa upp arbetet med breddad rekrytering, men de behöver också en tydligare målbild för vilka områden som ska följas upp, något som i dag är oklart. Exempelvis bör lärosätet arbeta med att ta fram nyckeltal för arbetet som tar hänsyn till statistisk signifikans i små grupper. Förstärkningen av uppföljningen som planeras till 2021 ser bedömargruppen positivt på.

Erfarenheter och lärdomar från uppföljningarna av arbetet med breddad rekrytering tas sannolikt till vara, även om bedömargruppen har svårt att utläsa ur självvärderingen hur det går till.

Rekommendationer

- Lärosätet bör ta fram nyckeltal kopplade till målsättningar för arbetet med breddad rekrytering.

Datum

2022-02-22

Reg.nr

411-00545-19

Universitetskanslersämbetets tematiska utvärdering av lärosätenas arbete med breddad rekrytering

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: Örebro teologiska högskola

I det följande ber vi att få avge fårt delningssvar med några smärre synpunkter på det preliminära yttrandet. Vi gör detta i tabellen nedan enligt instruktionerna och våra synpunkter rör frågorna 1–3.

Med vänlig hälsning,

Tommy Wasserman, kvalitetssamordnare

Bedömningsområde Styrning och organisation

Fråga 1. Vad vill lärosätet uppnå med arbetet?			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
1	1	8	inriktningen, ej ”inritningen”

Fråga 2. Hur skapar lärosätet ramar och förutsättningar för arbetet?			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
2	3	4	Breddningsarbetet, ej ”bredningsa351513rbetet”

Bedömningsområde Utformning, genomförande och resultat

Fråga 3. Vad gör lärosätet i sitt arbete med breddad rekrytering?			
Sida	Stycke	Rad	Korrigerig
3	2	2–3	Lärosätet anser att formuleringen ”aktiviteter riktade utanför de egna trosuppfattningarna” bör omformuleras då den ger intryck av att lärosätet bedriver aktiviteter ”innanför egna trosuppfattningar”. Lärosätet har examenstillstånd från regeringen specifikt inom området teologi och kan inte bedriva verksamhet utanför denna ram. De teologiska programmen motsvarar den bredd och det djup som krävs enligt Högskoleförordningens nationella examensordningar. Kursutbudet motsvarar därmed i mycket hög grad det som erbjuds inom teologi vid statliga universitet och högskolor (och granskas på samma förutsättningar och har fått omdömet i senaste granskning av UKÄ att utbildningen håller ”hög kvalitet”). Inom området teologi ingår ämnen så som bibelvetenskap, tros- och livsåskådning, religionshistoria (t.ex. kurser i världsreligioner, nyandlighet, etc). Det är naturligt att kurser i allmänhet och examina i synnerhet inom området teologi är mest relevanta för dem som förbereder sig för yrke inom kyrka och församling och därmed kan antas ha en viss trosuppfattning men vi anser alltså att den specifika formuleringen är olycklig och missvisande.
3	3	2–3	Bedömargruppen har kommenterat den särskilda uppdragsutbildning som lärosätet erbjuder om syriska texter och teologi, ett av de exemplen på breddad rekrytering i självvärderingen. Bedömargruppen skriver att den endast ”främjar statistisk bredd i rekryteringen” men inte mångfald i undervisningssituationen. Vi vill bestämt hävda motsatsen. Kursens huvudlärare är utlandsfödd (räknar sig till folkgruppen syrianer) och kursdeltagarna är både svenskfödda och utlandsfödda och i skiftande åldrar, vilket framgår av underlaget (självvärderingen). Vi kan inte se hur kursen inte skulle främja mångfald i undervisningssituationen.
3	3	4–5	Följande mening innehåller sakfel: ”Antagning där bibelskola och församlingsaktivitet vägs in . . .” I antagningen har inte vare sig bibelskola eller församlingsaktivitet vägts in och vi vet inte vad i underlaget som föranlett detta missförstånd. Samtliga för högskolestudier behöriga sökande har antagits. Vi vet inte heller varifrån begreppet ”bibelskola” hämtats. Kan det röra sig om en förväxling av det faktum att kursen faller inom ämnet bibelvetenskap (inom området teologi) eller att självvärderingen nämner att en av initiativtagarna från Mariakyrkan (uppdragsgivaren) tidigare läst bibelvetenskap på Örebro teologiska högskola och på så sätt etablerat kontakt med lärosätet? Vi vill understryka att lärosätet inte bedriver någon ”bibelskola” och att antagningen till kursen över huvud taget inte är relaterad till någon bibelskola eller krav på församlingsaktivitet – ingetdera har ”vägts in”. Detta är någon form av missförstånd.